

^{m.}
Á þtuneytið að gefa letingjum
og slæpingjum að borða?
2 bls. fol.

A.

Allir samgjarnir menn líta svo í, að tilgangur bójarstjórnar og þeirra manna
 sem haldi hafa að sé forstöðu Motuneytisins nú í vetur, sé góður, sem sé sá,
 að sjá til þess, að börn og gannalmenn, svo og þeir er í einhveru hátt eiga bágð. Þá er
 bónda í vetur. En að það sé tilgangur bójarstjórnar og forstöðumanna Motuneytisins
 að einhleyppir menn, krastir til hálts og sem kenna til almennra verka, þeir er í
 badi eru, séu traustfæddir í Kostnað bójarstóðs og góðra borgara bójarins, þá er
 ekki stíllid. Og sé heldur ekki, að niðurgöng sé, að Motuneytid geti haldið yppi
 matgjöfum um lengri tíma í vetur, með þeim hátti, að ala önn fyrir lettingu
 og stopningu þeirum sem kenna að þá sig fram til að fá mat en ekki vilja í
 neinum hátt sinna þeim tilbodum um atvinnu í sveit, sem fyrir handi eru.
 Nú er það svo, að síðan það var tilkynnt í útvarpinu nýlega, að ómúndi vilja
 verða nokkurskerrar milli lídura milli sveitanna og atvinnulastra manna
 hér í bönunum, hafa mér birst krádur frá mörgum ágætum heimilum í sveit
 um að útvoða menn og konur þangað, ymist til gegninga og frá hirtu eða hús-
 verka, og þá gæfu födi, húsoddi, ljósi og hita og í nokkrum stöðum gegn ein-
 hverju kaupsi og ferða/kostnaði. Sumstodur hefir verið boddid vorjulegt kaup, a.
 m. K. er á lídum vetrinum (fyrir verkum manna) og jafnvel allt árið.

En engu
 nema

Þóggum til
 handa og fötu,
 fatastíki
 o.s.fro.

Það er að vísu ekki laus til alid, síðan mörgum gefst fölufró til að sinna þessu,
 en eru sem krúnd er, hefir enginn máður fengist; að einu hafa 2-3 einhleyppi
 og margir menn fengist til að tala um þetta og allir hafa þeir sáð svo mörg og ógileg
 "ljón í veigunum", að þeir hafa eum sem krúnd er, heldur ^{vilja} satta sig við að tala við
 það sem er, og sagt: "Já, ég held að ég ^{er} þá heldur ^{heima} (þ.e. í Motuneytisins)
 en að fara í sveit ypp á ^{svona} hjör!" Nú er það svo, eins og ég vona að allir stíli,
 að óg hefi eitthvert mibod eða vald til að senja milli aðilja, heldur hita, að ég hefi
 gert sjálfbataliði til þess að "leida hesta þeirra saman", benda þeim hvorum í
 annan, og konur ús að því eða er þegar krúnd, að minni áiti, hvað meint er
 með öllum Motuneytisnum um atvinnu eðru fyrir hunguránu-vertakalyd, eins og það er
 orðað í bláðum þeim er höst gata um þessi efni. Þetta er þrófsteininn!
 Og hefi aldrei stíllid og þó semilögs aldrei stíllid, að almennum hjálps í neyd eigi
 neitt stíllid við útbreiddlusemi ninnu manna eða flokka í stjórnmálum. Sé það nú
 samt svo, sem ymsir menn viddast á líti, að þetta hvent fari saman og verði ekki
 aðgreint hvort frá öðru, þá lít ég svo á, að það sé ekki almenn neydir, heldur ein-
 hver stjórnmála neyd, sem krápur svo að mörgum, að þeir noti tóki forid í eigin
 hágrunnasteyni og tilgangi fyrir sig og sínu flokki, á Kostnað þeirra sem í ramu og
 vemu eiga bágð - og þeir eru, þeir munda of margir, sem eiga bágð - og er þá tilgangur
 þeirra, vögrót sagt, áhyglisverður nið og fari því að ó vilja stíllid hains í neyð
 um hátt.

og þegar
 hefir átt að
 leida, hafa
 menn jafnvel
 kráfið
 40. 50 kr.
 mánaðar-
 kaup!

Hverju á mí bojar stjörn og forstöðumenn mótnuþýðisins að svona þeim þeim
gefa sig fram og bjóða mér mat á bojarinn kostnað, en engum tilboðum sata mér
atvinnu í sveit?

Þúskar raddir hafa heyrst mér það, að sléðrum mönnum eigi að nota mér mat
í mótnuþýðinu. Þá hefir það verið boið fram sem svo í móti þessu, að þá
séu mennirnir reyðdir til að fara í sveit og nota atvinnu tilboðin, en verði
að soelta ella. Með þessu sé þvingun tekið við þá, félum af þeim sjálfbo-
kveðmarkaðurinn o.s. frv.

Við þessu get ég fyrir mitt leyfi eltri annað sagt en þetta: Þeir eru það!
Því það er einmitt verið að gefa þeim kost á að njóta sjálfboðmarkaðurinn
sins með þessu: Þeir eiga það alveg við sjálfa sig hvorn kostinn þeir kjósa,
að fara í atvinnu þá sem þeim býðst og forvaran leyfi til þess, að sjá
fyrir sér sjálfir, hvarða afleiðingar sem það svo hefir fyrir þá. Að hær vori
mér nokkru þvingun að ræða, und eltri náttúru átt. Hitt vori þvingun, að
sogja við manninn, sem hefir notið þess í mótnuþýðinu allan vaxurinn:
"Hví fórtu eltri í atvinnu í vaxur, heldur en að liggja svoona upp á almenn-
ingi?" Svör hans við þessu yrði vituðlegt í þessa leidd: mótnuþýð
þvingaði mig til þess: það laud mér ofreyfismat, en það laud mér engu
atvinnu; ég var reyðdur til þess að nota mér þetta, en hefir vituðlegt þjóð
hvort þá atvinnu, sem það hefir boðið mér." Hvort vori mér þvingun?
Hví býðst atvinnu, þó máste náði hún eltri til vaxra, en engum vill
sinna heim! Því er ég algjörlega í þeirri máli, sem halda þeir fram, að
"þeir sem eltri noua að vinna, eigi heldur eltri mat að fá." Að sléðrum
mönnum hefir engum neyð, sem heldur þess.

Ég etla mér eltri að hafa nein áhrif í það, hvort þessari þvingun "vandi beitt"
við menn eða eltri í sambandi við atvinnu og mótnuþýð, en ég vil láta al-
manning vita um það, um í þessum, hvernig viðhöfð er í þessum efnum,
svo hann sjái og geti sjálfur um það dæmt, hversu kröfur mótunnar
eum efyrir leitun, heimstulogur og langfrá því að sýna það sem þeim
semiliga er etlad að sýna, að þeir þeim best gata um það, séu á
nokkru hátt ledur um að ráða fram um þeim vandadrömm, þeim mí
og semiliga framvegis vofa yfir og að stjálju allum almenningi.

Það skal talið fram, að hvort stjörn mótnuþýðisins, fram hvern dæmdu þess
né vafudiu yfir höfuð, hafa talið sama afstöðu til þessa atvinnu máls. Það er
ég einn í nafndinni sam hafi verið við það ridinn til þessa og þetta er ástæða,
en hann eltri nógu glæðilegur?

Jontalson